

**ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ
«Грип та ГРВІ в Україні»**

**15 тиждень
(12–18.04.2021)**

**Дата випуску:
20.04.2021**

**www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua**

**ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я**

Резюме за 15 тижень по Україні:

- інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно з новою коронавірусною інфекцією, становить 584,2 на 100 000 населення, що відповідає середньому рівню інтенсивності епідемічного процесу;
- за тиждень проти грипу щеплено 356 осіб;
- за даними 6 дозорних закладів охорони здоров'я зареєстровано 110 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку грипоподібного захворювання (ГПЗ), показник 281,0 на 100 000 населення, і 318 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ);
- зафіксовано спорадичне географічне поширення грипу — за результатами вірусологічних досліджень зразків матеріалів від пацієнтів із ГПЗ та ТГРІ визначено віруси грипу типів А(Н3) та А не субтипований, також виявлено циркуляцію інших вірусів респіраторної групи інфекцій (SARS-CoV-2, коронавіруси типу ОС-43 та NL-63, парагрип, РС-віруси, риновіруси, бокавіруси, метапневмовіруси).

Резюме з початку сезону по Україні:

- інтенсивний показник захворюваності на грип та ГРВІ на 4,8% вище показника за аналогічний період минулого сезону;
- з 28 вересня до 18 квітня 2021 року перехворіло 13,1% населення країни;
- госпіталізовано 147 232 осіб, із них 24,1% — діти віком до 17 років;
- зареєстровано 1 822 пацієнтів із ГПЗ, серед них у 531 особи взято зразки матеріалів для одночасного тестування методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР) на грип та SARS-CoV-2, за результатами дослідження визначено віруси **грипу типів А(Н1)pdм09 (7), А не субтипований (2)** та інші віруси респіраторної групи інфекцій — **SARS-CoV-2 (142), коронавіруси типів ОС-43 (28), NL-63 (1), НКU-1 (7) і 229E (1), парагрип (13), аденовіруси (4), РС-віруси (21), риновіруси (28), бокавіруси (9), метапневмовіруси (17)**;
- зареєстровано 4 353 пацієнтів з ТГРІ, у яких для одночасного тестування методом ПЛР на грип та SARS-CoV-2 взято 909 зразків матеріалів, у 620 випадках отримано позитивні **результати: виявлено віруси грипу типів А(Н1)pdм09 (8), А(Н3) (1) і А не субтипований (8)** та інші віруси респіраторної групи інфекцій – **SARS-CoV-2 (479), коронавіруси типів ОС-43 (29), NL-63 (7) і НКU-1 (1), парагрип (13), аденовіруси (1), РС-віруси (5), риновіруси (32), бокавіруси (16), метапневмовіруси (20)**;
- летальних випадків унаслідок грипу не зареєстровано;
- з початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 196 142 осіб.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (14 тиждень 2021 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://flunewseurope.org>), активність грипу серед країн-сусідів протягом звітного періоду була на міжсезонному рівні, крім Словаччини, де спостерігали низьку епідемічну активність і спорадичне географічне поширення вірусів грипу (рис. 1).

Рис. 1. Адаптовано на основі карти географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://flunewseurope.org>) за 14 тиждень 2021 року

Моніторинг смертності

З 2019 року Україна бере участь у європейському проєкті моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у сфері громадського здоров'я — EuroMOMO (<https://www.euromomo.eu/graphs-and-maps/>). Мета проєкту — виявлення та вимірювання надмірної смертності, пов'язаної із сезонним грипом, пандемією та іншими загрозами для здоров'я населення, з використанням стандартизованого підходу для забезпечення порівняльності смертності між країнами.

Модель EuroMOMO аналізує дані смертності з використанням різних епідеміологічних і статистичних методів, зокрема регресії та інших підходів до аналізу часових рядів, задля вивчення впливу різних інфекційних хвороб (як-от COVID-19, грип) або неінфекційних чинників (сильні морози, спека тощо) на смертність населення.

Аналіз даних за 13 тиждень 2021 року від 26 країн Європи, що беруть участь у проєкті EuroMOMO, свідчить про повернення показників смертності до звичайних значень після періоду значного перевищення, що було в деяких країнах та збіглося з пандемією COVID-19. Однак в Італії, Франції, Естонії та Україні все ще можуть фіксувати надлишкову смертність.

Рис. 2. Адаптовано на основі карти, яка показує щотижневий z-показник для всього населення в країнах-партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають дані, 13 тиждень 2021 року

На рис. 3 сірою пунктирною лінією показано базовий поріг смертності — очікувану (фонову смертність), синя лінія (z-оцінка) показує абсолютну кількість смертей, перевищення цієї лінії вище базового порога розцінюють як надлишкову смертність.

Z-бали використовують для стандартизації рядів, вони дають змогу порівнювати схему смертності між різними популяціями або між різними періодами часу. Стандартне відхилення — це одиниця вимірювання z-бала, використовується як стандартна одиниця.

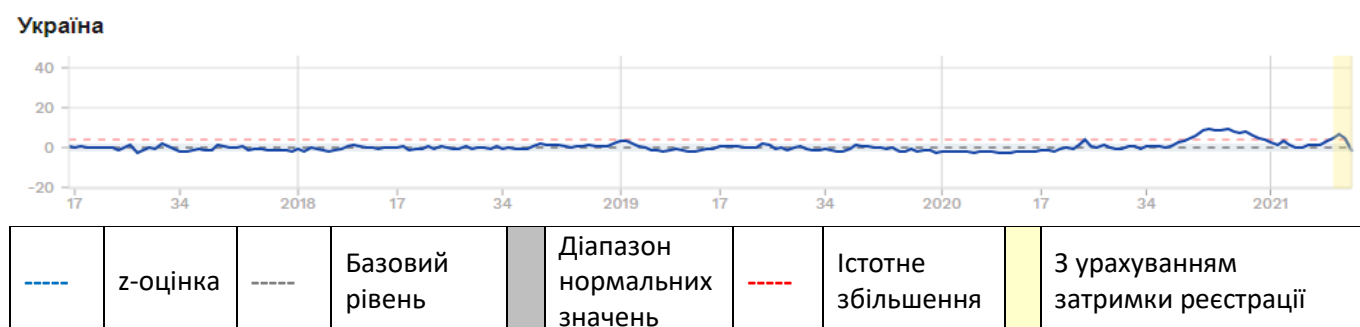

Рис. 3. Графік щотижневого z-показника для всього населення України, 13 тиждень 2021 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Рутинний епідеміологічний нагляд за ГРВІ здійснюють усі заклади охорони здоров'я України.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховують на основі всіх зареєстрованих випадків ГРВІ — сюди включено підозри на вірусні інфекції респіраторної групи (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, SARS-CoV-2 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 221 983 особи, із них 29,2% — діти віком до 17 років. Інтенсивний показник захворюваності становить 584,2 на 100 000 населення, що відповідає середньому рівню інтенсивності епідемічного процесу (рис. 4).

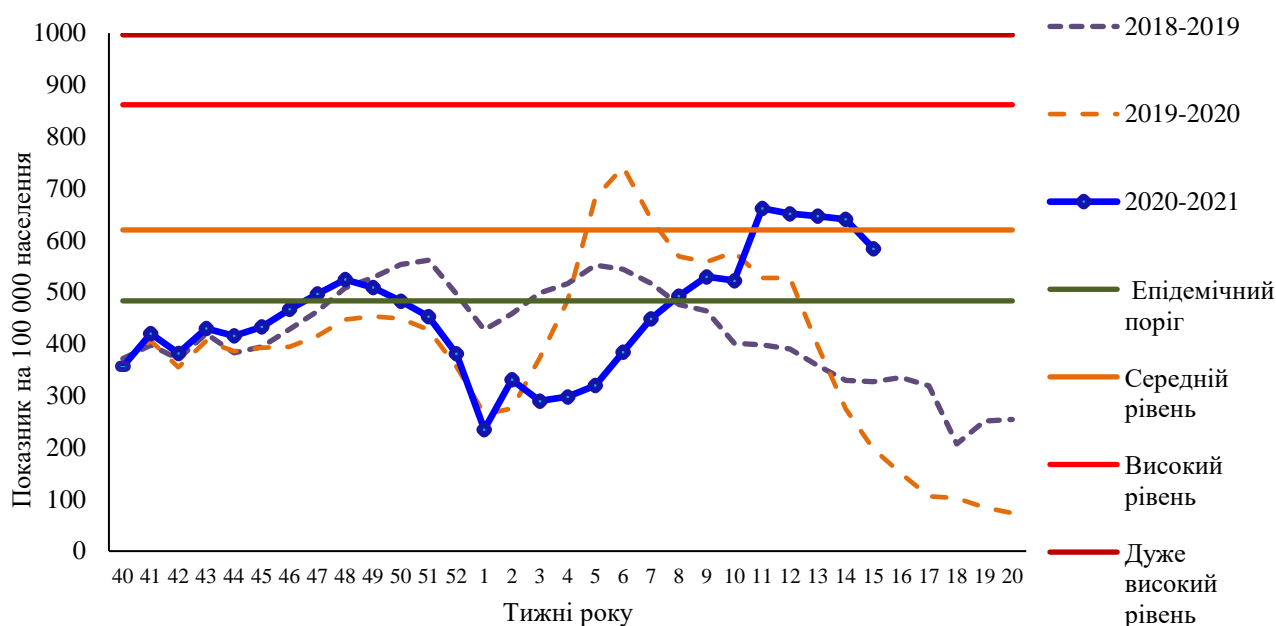

Рис. 4. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, Україна

Низький рівень активності зберігається в 10 областях України та м. Київ. В усіх інших областях України зареєстровано епідемічну активність різної інтенсивності. Так, у Рівненській, Кіровоградській, Житомирській, Хмельницькій, Запорізькій, Дніпропетровській, Харківській, Луганській та Чернігівській областях інтенсивні показники захворюваності на ГРВІ перевищили епідемічний поріг на 7,9–22,1%, що відповідає середньому рівню інтенсивності епідемічного процесу. В Сумській, Волинській, Черкаській, Тернопільській та Донецькій областях перевищення епідемічного порога свідчить про високий рівень інтенсивності епідемічного процесу. На рис. 5 показано розподіл рівнів епідемічної активності захворюваності на грип та ГРВІ серед регіонів України.

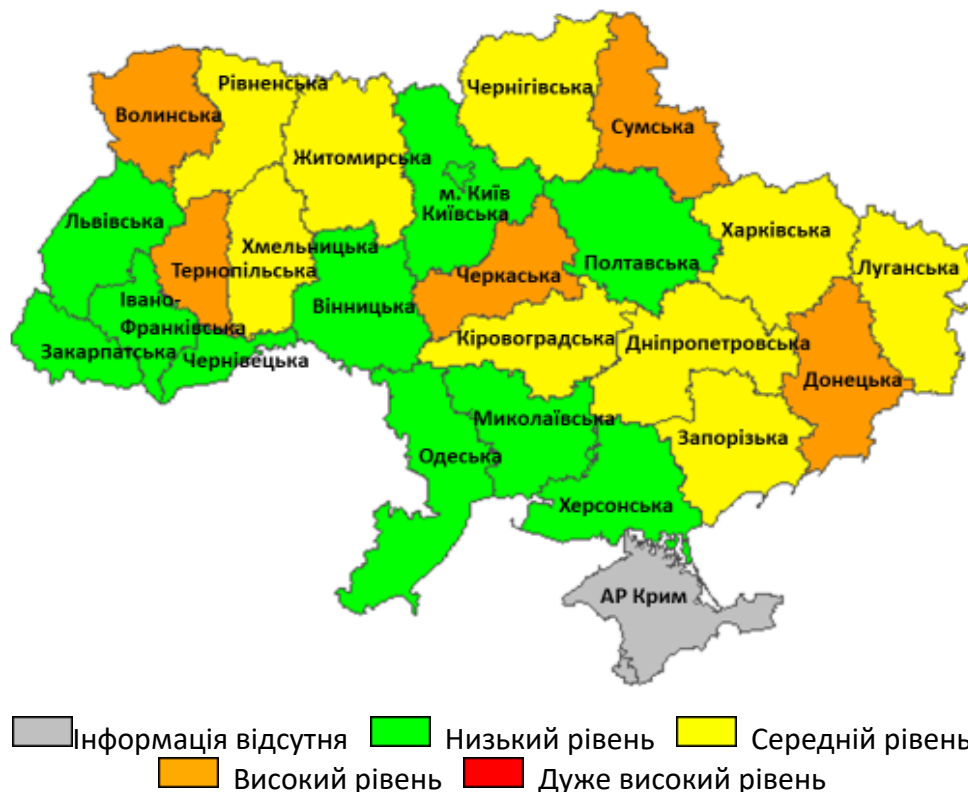

Рис. 5. Перевищення епідемічних порогів захворюваності на ГРВІ серед регіонів України, 15 тиждень 2021 року

Летальних випадків унаслідок грипу не зареєстровано.
 За звітний тиждень проти грипу вакциновано 356 осіб.
 З початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 196 142 людей, зокрема 96 134 осіб із груп медичного та епідемічного ризиків (рис. 6).

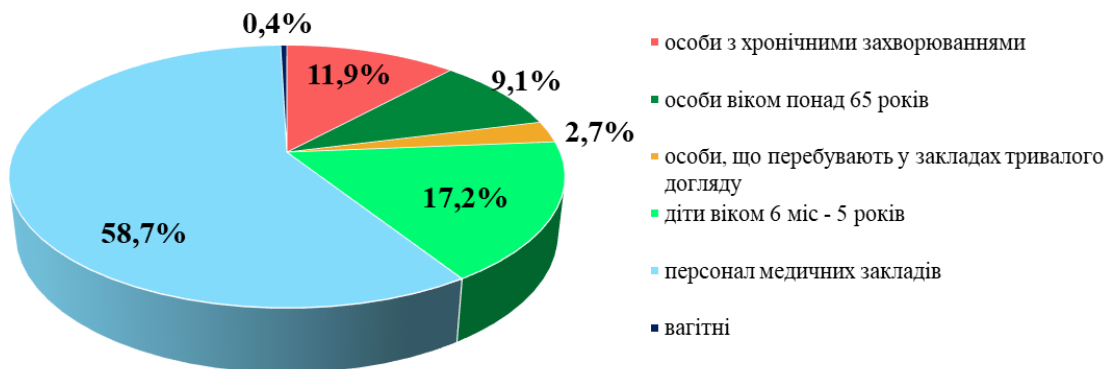

Рис. 6. Питома вага щеплень проти грипу серед груп ризику, 15 тиждень 2021 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 6 областях України відповідно до географічного розподілу (північ — м. Київ, схід — м. Суми та м. Харків, південь — м. Одеса, захід — м. Львів, центр — м. Кропивницький).

ДЕН забезпечують 7 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) та 11 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

У **закладах ПМСД** протягом 15 тижня 2021 року зареєстровано 110 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ, показник 281,0 на 100 000 населення. У 21 пацієнта з ГПЗ було взято зразки матеріалів для одночасного тестування методом ПЛР на грип та SARS-CoV-2.

За результатами лабораторного дослідження 15 зразків матеріалів визначено віруси SARS-CoV-2 у Сумській (4) та Львівській (3) областях. Частина зразків матеріалів залишається в роботі.

З початку епідемічного сезону лабораторно обстежено 531 особу, у 280 випадках отримано позитивні результати на грип та інші віруси респіраторної групи інфекцій (рис. 7).

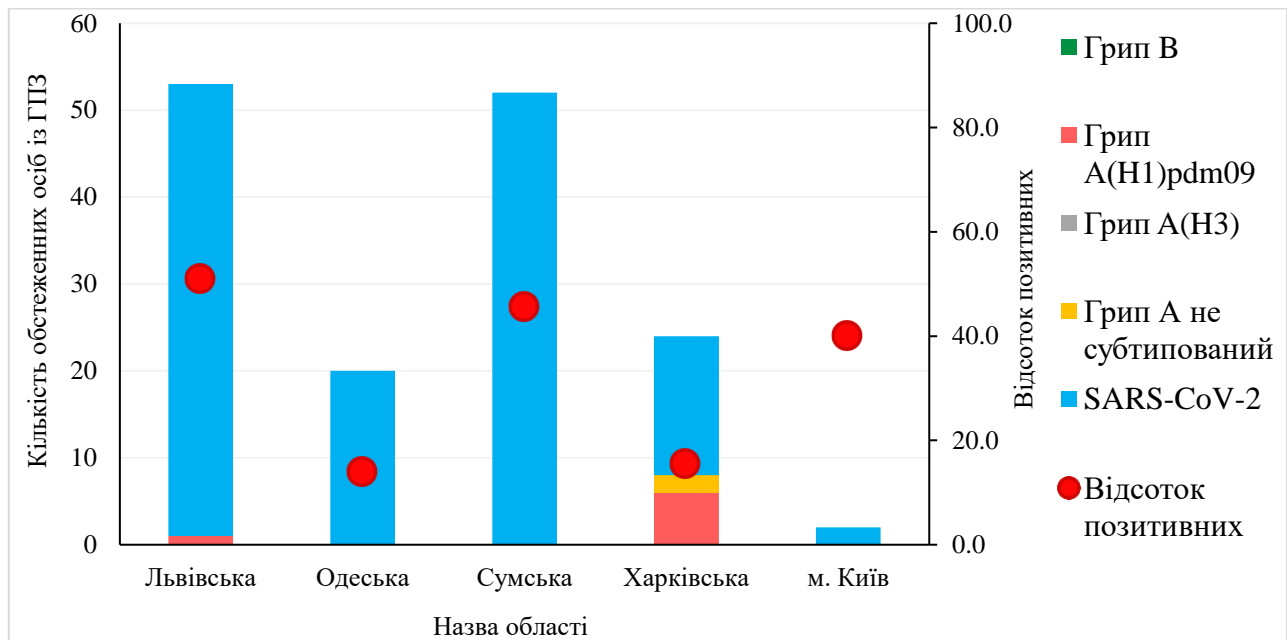

Рис. 7. Результати обстеження осіб із ГПЗ та частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2020/2021

У **дозорних лікарнях** за звітний тиждень зареєстровано 318 випадків ТГРІ, або 44,3% госпіталізованих з усіх причин.

У 157 пацієнтів із ТГРІ було взято зразки матеріалів для одночасного тестування методом ПЛР на грип та SARS-CoV-2. За результатами лабораторного дослідження 157 зразків матеріалів визначено SARS-CoV-2 у Львівській (3), Кіровоградській (2) та Харківській (1) областях.

В Одеській області визначено віруси грипу типу А(Н3) (1) та інші віруси респіраторної групи інфекцій — риновіруси (9), метапневмовіруси (1), бокавіруси (1), коронавіруси типів OC-43 (5), NL-63 (1), SARS-CoV-2 (84). Також виявлено одночасне інфікування вірусами:

- грипу А не субтипований та SARS-CoV-2 (1);
- коронавірусами типів OC-43 та SARS-CoV-2 (4);
- метапневмовірусами та SARS-CoV-2 (2);
- РС-вірусами та SARS-CoV-2 (1);
- риновірусами та коронавірусами типу OC-43 (1);

- риновірусами та коронавірусами типу NL-63 (2);
- бокавірусами та коронавірусами типу NL-63 (2);
- парагрипу типу 1 та SARS-CoV-2 (2);
- парагрипу типу 1, метапневмовірусами та SARS-CoV-2 (4);
- парагрипу типу 3, метапневмовірусами та SARS-CoV-2 (1);
- парагрипу типу 4 та SARS-CoV-2 (1).

Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел
за 15 тиждень 2021 року та з початку сезону

Показники	ГПЗ звітний тиждень	ГПЗ з початку сезону	ТГРІ звітний тиждень	ТГРІ з початку сезону
Кількість досліджених зразків матеріалу	21	531	157	909
Частка позитивних зразків, %	33,3	52,7	98,7	68,2
Кількість вірусів грипу	0	9	2	17
А	0	9	2	17
А(Н1)pdм09	0	7	0	8
А(Н3)	0	0	1	1
А не субтиповані	0	2	1	8
В	0	0	0	0
Інші віруси респіраторної групи інфекцій	7	271	153	603
Парагрип	0	13	8	13
Аденовіруси	0	4	0	1
РС-віруси	0	21	1	5
Риновіруси	0	28	12	32
Бокавіруси	0	9	3	16
Коронавіруси типів OC-43, E-229, NL-63, HKU-1	0	37	15	37
Метапневмовіруси	0	17	8	20
SARS-CoV-2	7	142	106	479

З початку епідемічного сезону загалом лабораторно обстежено 909 пацієнтів із ТГРІ, отримано 68,2% позитивних результатів на грип та інші віруси респіраторної групи інфекцій (рис. 8).

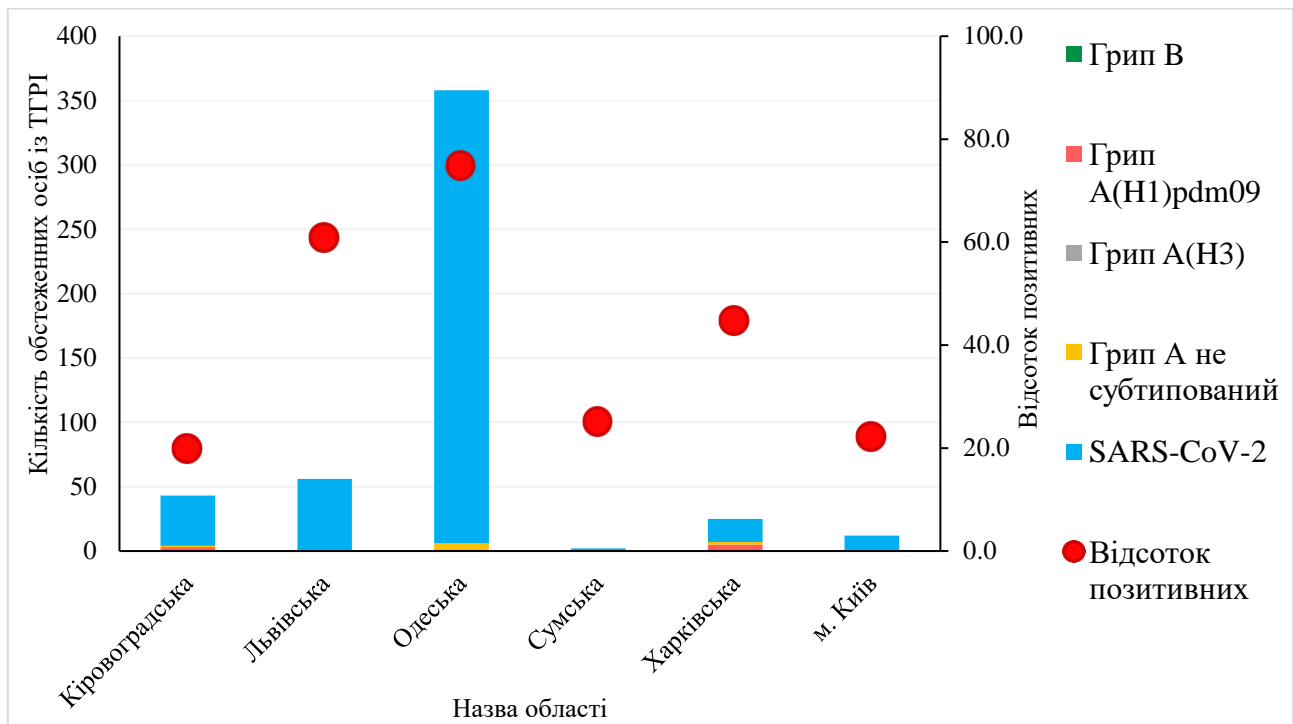

Рис. 8. Результати обстеження пацієнтів із ТГРІ та частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2020/2021